

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/130/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319203712
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4319203712.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou v právnej veci manželov: T. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, N. F. a V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. Š., B.. S.. M. X, na návrh manžela o rozvod manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k mal. N., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A. Š., zastúpený splnomocneným zástupcom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny R., takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo T.P. B., nar. XX.XX.XXXX a V. B., rod. W., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v R., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu R., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, por. č. XX r o z v á d z a .

II. Mal. N., nar. XX.XX.XXXX a mal. B., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matke.

III. Obidvaja rodičia sú o p r á v n e n í na čas po rozvode mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Otec sa p o v i n ý prispievať na výživu mal. N. sumou 200,- eur mesačne a na výživu mal. B. sumou 150,- eur, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva.

V. U k l a d á s a rodičom a mal. deťom výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v rozsahu 10 sedení v lehote 6-tich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny A.Á. Š., Referát poradensko-psychologických služieb a prevencie, v dňoch a hodinách podľa rozhodnutia príslušného úradu, za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi mal. detí a nápravy narušených vzťahov medzi mal. deťmi a otcom. Matka je p o v i n á zabezpečiť účasť mal. detí na poradenstve.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Manžel sa návrhom súdu doručeným dňa 25.09.2019 domáhal rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode. V návrhu, ako i na pojednávaní poukázal na to, že manželstvo je nefunkčné už od augusta 2009. Od tohto obdobia s manželkou nežijú v spoločnej domácnosti, pričom v r. 2010 boli mal. deti rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom zverené do osobnej starostlivosti matky. Výživné, ktoré mu bolo určené, t.j. 100,- eur pre každé dieťa platí pravidelne. Má za to, že príčinou rozvratu manželstva je nezlučiteľnosť pováh a absolútne rozdiely v názoroch na život. Má za to, že manželstvo bolo usporiadané do r. 2008, kedy

manželka vybrala financie zo spoločného účtu a odišla s mal. deťmi do Banskej Štiavnice. V čase, keď spolu žili 7 rokov pracoval v zahraničí. Štyri týždne bol „vonku“ a týždeň doma, aj to viedlo k ich odcudzeniu. Manželka mala iné názory, nechcela pracovať. Podľa nej bolo jeho povinnosťou zabezpečiť rodinu. Poukázal na to, že manželka sa len minulý rok riadne zamestnala. On má od r. 2016 vážny vzťah s inou ženou, žijú v spoločnej domácnosti. K manželke nemá citový vzťah. Sice spolu nežijú v jednej domácnosti od r. 2009, avšak do r. 2014 spolu intímne žili. Už v r. 2015 podal návrh na rozvod, ktorý vzal späť majúc za to, že sa ich vzťahy napravia, k čomu nedošlo. Na čas po rozvode navrhol mal. deti zveriť do osobnej starostlivosti matke, na ktorom návrhu zotrval i v záverečnom vyjadrení. V písomnom návrhu (doplnenom dňa 14.10.2019) navrhol výživné určiť vo výške 100,- eur pre každé dieťa. Poukázal na to, že jeho styk s deťmi bol súdom upravený. So synom mal normálny vzťah do r. 2018, kedy si našiel priateľku. Od r. 2015 bola dcéra v jeho domácnosti 3x. Má záujem sa s deťmi stretávať, zobrať ich aj do svojej domácnosti, čo však deti odmietajú. Pokiaľ za deťmi príde, rozprávajú sa asi 10 minút pred dverami bytu, nikam s ním nechcú ísť. Nemá problém im nakúpiť potrebné veci, resp. darčeky, avšak odmietajú s ním ísť aj do obchodu. Mal snahu ich zobrať aj na dovolenku, avšak bezvýsledne. Potvrdil, že syn zažil jeho tri priateľky, ale od r. 2016 má súčasný vzťah. Deti nechce nútiť, ale má záujem byť s nimi dlhší čas. Potvrdil, že pokiaľ sa s manželkou stretnú, skončí to krikom a hádkami, ale nikdy ju neudrel. V jednom prípade chcel ísť so synom von, ale jemu bolo prednejšie dohrať hru. Vtedy mu povedal, nech nie je lenivý. Medzi ním a matkou detí nie je možná riadna komunikácia. Myslí, si, že mal. deti sú matkou ovplyvnené proti nemu. Nie vždy mu vyhovuje doterajšia úprava styku, keďže je živnostník a pracuje aj v zahraničí. Mal snahu sa s matkou detí, resp. so synom dohodnúť inak, ale z ich strany dohoda nebola možná. Skúšal to po dobrom i po zlom, bezvýsledne. Bolo obdobie, že nebol za deťmi dlhšie (z pracovných dôvodov, resp. prekonal COVID-19, aj bol v karanténe). Sám vidí, že pokiaľ sa s deťmi rozpráva, sú vystresované. On sám, pokiaľ za nimi ide nie je v pohode, má „stiahnutý žalúdok“. S matkou detí nechce komunikovať, keďže to vždy skončí hádkou, ona vie, že „má na vrch“. V doplnujúcom podaní (súdu doručenom 14.10.2019) navrhol styk upraviť, každý páry vikend v mesiaci od soboty 08:00 hod. do nedele 17:00 hod., posledný júlový a prvý augustový týždeň, počas vianočných sviatkov v párnom roku tri po sebe nasledujúce dni, v nepárnom roku tri po sebe nasledujúce dni na Silvester a Nový rok s tým, že si deti prevezme a odovzdá ich pred bytom matky, ktorá je povinná mal. deti na styk riadne pripraviť a odovzdať mu ich. Na pojednávaní dňa 26.11.2020 po oboznámení sa s vyjadrením mal. detí uviedol, že má záujem o nápravu vzťahov s mal. deťmi a je ochotný sa podrobiť aj poradenstvu, ak dôjde k zlepšeniu vzťahov. Poukázal na to, že dcére na sviatok dal 100,- eur, synovi nedávno 40,- eur a v septembri 2020 im dal po 100,- eur na učebnice, resp. krúžky.

Pýtal sa, čo by chceli na Vianoce, pričom syn uviedol, že notebook a dcéra elektrickú kolobežku. Povedal im, že v tom problém nevidí, ale chcel, aby s ním išli do obchodu, keďže chce byť s nimi. Na to deti pokrčili plecami a boli ticho, nakoľko aj tak matka počúvala, o čom sa rozprávajú. Toto isté matka robila pri svojej staršej dcére, keďže zakazovala jej stretávať sa s otcom. Záverom navrhol výživné určiť vo výške 200,- eur pre syna a 150,- eur pre dcéru, nakoľko si uvedomuje, že deti už majú vyššie náklady, na ktorých sa chce podieľať.

2. Manželka s rozvodom manželstva súhlasila. Potvrdila, že vzťahy s manželom sú dlhodobo vážne narušené. Je pravdou, že v minulosti z účtu vybrala 25 000,- Sk, ale takú istú sumu nechala manželovi. V tom období sa dozvedela, že manžel nadväzuje známosti s inými ženami za účelom sexuálneho styku. Odišla do Štiavnice, ale manžel ju „ukecal“, tak sa vrátila. Následne zostala tehotná s dcérou. Dieťa nechcela, keďže ich vzťahy už neboli dobré. Manžel však sľúbil nápravu. Situácia sa však opakovala a manžel opätovne nadväzoval mimomanželské známosti. V čase, keď bola s dcérou v 7 mesiaci tehotenstva, ich manžel z domu vystaľoval tak, že im vyložil veci na ulicu. Do pôrodu zostala v Štiavnici. V tom čase sa manžel so synom riadne stretával, brával ho k sebe. V jednom prípade ho však nevrátil, tvrdil, že syn je chorý. Následne ju obvinil zo sexuálneho zneužívania syna, čo sa však nepotvrdilo. Dieťa dostala späť na základe predbežného opatrenia (v súčasnosti neodkladného opatrenia). Potvrdila, že styk otca so synom sa realizoval niekoľko rokov, pričom dieťa chodilo aj k otcovi. Otec však menil partnerky, ktorým sa venoval viac, ako synovi. Dieťaťu zakázal rozprávať o tom, čo sa deje v jeho domácnosti. Otec syna ponížoval, uvádzal mu, že je tučný, lenivý. Keď bolo dieťa malé, nevzdorovalo. Teraz má už 15 rokov a v prítomnosti otca sa necíti dobre. Stalo sa, že v domácnosti otca bola oslava, ale syn musel zostať sám v izbe, nejedol s ostatnými príbuznými. Styk s dcérou bol upravený na dve hodiny za jej prítomnosti. Spoločne chodili (aj so synom) na pizzu, celodenné výlety. Asi pred tromi rokmi boli v Štúrove, kedy chcel otec detí na ňu fyzicky zaútočiť, deti plakali. Vtedy si povedala, že nie je vhodné, aby

bola prítomná pri styku, keďže otca detí do dráždi. V jednom prípade, keď otec prišiel za deťmi, oplzlo sa vyjadroval na jej adresu. Synovi tiekli slzy, chcel ju chrániť a skoro na otca zaútočil. Otec videl, že syn je napätý, napriek tomu ho provokoval slovami „tak mi tresni“. Nie je v jej záujme, aby sa deti s otcom nestretávali, ale nechce, aby syn plakal. Zatiaľ zo strany otca nepomohli darčeky, ani reči. Pokiaľ zmení rétoriku, možno sa to zmení. Pokiaľ ju však bude pred deťmi zhadzovať, deti s ním budú odmietať chodiť. Keď otec za deťmi príde, rozprávajú sa pri dverách, samé mu otvoria, ona nemá potrebu ho vidieť. Ďalej uviedla, že k manželovi nemá žiaden citový vzťah. Súhlasila, aby mal deti na čas po rozvode boli zverené do jej osobnej starostlivosti. Navrhla určiť výživné vo výške 250,- eur pre mal. N. a 200,- eur pre B.. Uviedla, že syn už nastúpil na strednú školu. Výborne sa učil na základnej škole, ale pre nedostatok financií, nemohol ísť študovať na školu do Banskej Bystrice. Poukázala na to, že obe deti sa stravujú v škole, dcéra tiež navštevuje jazykovú školu, s čím sú zvýšené náklady. Len v septembri v súvislosti so začiatkom školského roka vynaložila na deti okolo 470,- eur, keďže musela zakúpiť pre dcéru aj výbavu do školy v prírode. Nemá nič proti styku otca s deťmi, pokiaľ otec zmení prístup a deti sa s ním budú cítiť príjemne. Pokiaľ by sa ich vzťahy napravili, bolo by to lepšie aj pre deti, ktoré by neboli pod takým stresom a tlakom. Na pojednávaní dňa 26.11.2020 rozhodol súd v neprítomnosti manželky, ktorá vo veci bola opakovane vypočutá. Neúčast' ospravedlnila z dôvodu domácej karantény v súvislosti s COVID-19.

3. Kolízny opatrovník pre prípad rozvodu manželstva, navrhol mal. deti zveriť do osobnej starostlivosti matke a určiť výživné zo strany otca vo výške 200,- eur pre mal. N. a 150,- eur pre mal. B.. Poukázal na to, že medzi mal. deťmi a otcom došlo

k odcudzeniu. Navrhol po konzultácii s príslušným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A. M., uložiť výchovné opatrenie v rozsahu 10 sedení počas 6 mesiacov, za účelom obnovy vzťahu medzi otcom a mal. deťmi a zlepšenia komunikácie medzi rodičmi.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

4.1 Manželia uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX v R. asi po 1,5 ročnej známosti. U manžela sa jedná o druhé, u manželky o prvé manželstvo. Posledné spoločné bydlisko manželov bolo v obci Nová Dedina - Gondovo, okres Levice, teda v obvode tunajšieho súdu. Z manželstva sa narodili dve mal. deti: N., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX.

4.2 Manželia si spoločnú domácnosť vytvorili v rodinnom dome - dvojgeneračnom, pričom spodné poschodie obývala matka manžela. Manželstvo účastníkov konania bolo v celku usporiadané do r. 2008. Následne medzi manželmi dochádzalo ku konfliktom, ktorých príčinou bolo nadväzovanie mimomanželských známostí zo strany manžela. Z tohto dôvodu manželka opustila v r. 2008 spoločnú domácnosť. Po prísľube manžela, že dôjde k zlepšeniu vzťahov spolužitie obnovili. Následne manželka neplánovane otehotnela, čo manželov zaskočilo, nakoľko ich vzťahy neboli dobré. K ďalšiemu konfliktu prišlo v čase, keď manželka bola v 7 mesiaci tehotenstva s dcérou, kedy ju manžel i so synom a jej dcérou z predchádzajúceho vzťahu z domu vyhodil. Ešte počas spolužitia manželov, manžel mal niekoľko rokov výkon práce v zahraničí. Napriek prerušenému spolužitiu, od ktorého manželia spoločne nehospodárili, viedli spolu intímny život do r. 2014. Pre vážne narušenie ich vzájomných vzťahov, manželia spolu vôbec nekomunikujú, nestretávajú sa. Manžel od roku 2016 udržiava vážny vzťah s inou ženou (od prerušenia spolužitia sa u neho jedná o tretiu partnerku), manželka v súčasnosti nemá vzťah s iným mužom.

5. Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

6. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

7. Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

8. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoďte na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoďte vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

9. Dokazovaním v prejednávanej veci mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov konania je trvalo a vážne narušené. Manželstvo si neplní žiadnu z funkcií, ktoré v inštitúte manželstva predpokladá Zákon o rodine. Manželia už niekoľko rokov spolu nežijú, vzájomne si nepomáhajú, spoločne nehospodária, intímne sa nestýkajú. Ich vzťahy sú až tak narušené, že spoločne nedokážu ani komunikovať. Za daných okolností, keď obaja kategoricky vylučujú obnovenie spolužitia, pričom manžel dlhodobo žije v partnerskom vzťahu s inou ženou, nie je predpoklad reparácie vážne narušených vzťahov. Jedná sa o manželstvo formálne, preto súd podanému návrhu vyhovel a manželstvo účastníkov konania rozviedol. O nefunkčnosti manželstva a dlhodobo narušených vzťahov svedčí i skutočnosť, že na tunajšom súde bol už dvakrát podaný návrh na rozvod manželstva účastníkov, ktoré konania boli zastavené (sp. zn. 11C/111/2010, 9C/67/2011).

10. Príčinou rozvratu manželstva podľa názoru súdu sú rozdielne povahy účastníkov konania, ich rozdielne názory na rodinný život. K narušeniu vzťahov prispieva i skutočnosť, že manžel vykonával dlhodobo prácu v zahraničí, čo tiež viedlo k ochladnutiu ich vzájomných citových väzieb. Rozvrat v manželstve však zavŕšil manžel, ktorý opakovane nadväzoval mimomanželské vzťahy a nedôvodne manželku obvinil zo sexuálneho zneužívania ich syna mal. N..

11. Podľa § 100 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvoďte.

12. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoďte, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoďte.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoďte; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s 6 10P/130/2019

rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

14. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. V súlade so zhodným prejavom rodičov, ako i kolízneho opatrovníka, súd na čas po rozvode mal. detí zveril do osobnej starostlivosti matke prihliadnuc i na šetrenie pomerov v jej domácnosti, ktorým šetrením bolo zistené, že má vhodné podmienky pre výkon osobnej starostlivosti o mal. deti. V jej doterajšej starostlivosti o mal. deti neboli zistené žiadne nedostatky, pričom mal. deti k nej prechovávajú pozitívnu citovú väzbu, matka pre ne predstavuje istotu a bezpečie. Výkon rodičovských práv a povinností k mal. deťom bol na čas do rozvodu upravený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 01.06.2010, č. k. 8P/23/2020-63, ktorým bola schválená dohoda rodičov v zmysle ktorej mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matke, otec sa zaviazal na výživu detí prispievať 100,- eur na každé dieťa. Správu majetku detí bude vykonávať matka. Zároveň sa rodičia dohodli na styku otca s deťmi tak, že je oprávnený stretávať sa s mal. N., každý párný víkend v mesiaci od soboty 09:00 hod. do nedele 16:00 hod., počas letných prázdnin 10 dní júlových, počas

vianočných sviatkov 3 po sebe nasledujúce dni a s mal. B., každý párný víkend v mesiaci v sobotu v čase od 09:00 hod. do 11:00 hod. v prítomnosti matky.

18. Súd zároveň určil, že obaja rodičia na čas po rozvode sú oprávnení svoje mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Ani jeden z rodičov nebol svojich rodičovských práv pozbavený, tieto mu neboli obmedzené, resp. pozastavené.

19. Otec mal. detí je spoluvlastníkom rodinného domu, v ktorom žije so svojou matkou (obýva spodné poschodie) a s priateľkou, ktorá je zárobkovo činná. Matka otca je poberateľkou dôchodku. Mesačné náklady na bývanie predstavujú 25,92 eur voda, 40,- eur elektrina, 83,- eur plyn, 4,64 eur RTVS a poistenie domu 28,41 eur. Za r. 2019 otec ako SZČO dosiahol príjem 37 860,24 eur, výdavky 29 412,70 eur, základ dane 8 447,54 eur a dňa predstavovala 856,93 eur. Spoločnosť otca (B., s.r.o.) za r. 2019 dosiahla výnosy 11 000,- eur, náklady predstavovali 858,71 eur, pričom výsledok hospodárenia bol zisk 10 141,29 eur. Podľa vyjadrenia otca jeho mesačný príjem sa pohybuje okolo 1 500,- eur.

20. Matka s mal. deťmi obýva byt, ktorý je vlastníctve jej brata, pričom mesačne mu uhrádza 200,- eur. Tiež mesačne platí 25,- eur za internet, 20,- eur za svoj paušál, po 10,- eur pre každé dieťa kredit na mobil, dáva deťom (spolu) vreckové 25,- eur, uhrádza splátku pôžičky 50,- eur. Matka študuje externou formou na Technickej univerzite vo Zvolene, mesačné školné predstavuje 45,- eur. Od 01.02.2020 je zamestnankyňou MV SR, Okresný úrad Žiar nad Hronom ako radca, pričom dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 641,91 eur a poberá rodinné prídavky vo výške 24,95 eur mesačne pre každé dieťa.

21. Rodičia nemajú inú vyživovaciu povinnosť.

22. Mal. N. je od 01.09.2020 študentom SOŠ v Banskej Štiavnici. Stravuje sa v školskej jedálni. Je zdravý, nemá v súčasnosti osobitné záujmy. Za stravu matka v októbri zaplatila 38,- eur pre obe deti. Poplatok za učebnice matematiky predstavovali 21,- eur, anglického jazyka 26,- eur, preukaz ISIC 20,- eur. Mal. B. navštevuje 5. ročník základnej školy. Tiež sa stravuje v školskej jedálni. Je zdravá. Poplatok do triedneho fondu predstavoval 5,- eur, pracovné zošity anglického jazyka 7,60 eur, prac. zošit matematiky 6,60 eur. Navštevuje tiež jazykovú školu, kde polročný poplatok je 83,- eur a ročný poplatok za učebnice 20,20 eur.

23. Súd poukazuje nato, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich riadneho náležitého telesného a duševného vývoja, za ktorým účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

24. Účelom výživného je uhrádzanie nie len priebežne sa vyskytujúcich bežných potrieb mal. dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných k jeho všestrannému vývoju. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k mal. deťom musí mať súd na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nie len výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehĺbovanie vzdelania, rozvoju záujmov a záľub, príp. prípravu na povolanie.

25. Základnými pravidlami pri určovaní výšky výživného sú jednak odôvodnené potreby oprávneného, ako i schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale súd dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými čo kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho konania, ale aj na potencionálne príjmy, teda nie len to čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a pod. Skúma tiež majetkové pomery, ktoré posudzuje komplexne, okruh osôb, ktorým je povinný poskytovať výživné, zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred stratou zamestnania, ak sa preukáže, že sa povinný vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku.

26. Prihliadnuc na možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov a súčasné odôvodnené potreby mal. detí, súd určil zo strany otca výživné vo výške 200,- eur pre mal. N. a 150,- eur mesačne pre mal. B.. Podľa názoru súdu, takto určené výživné spolu s výživným, ktorým je i matka povinná na mal. deti prispievať a rodinnými prídavkami, budú pokryté odôvodnené potreby mal. detí, pričom takto určené výživné je i v súlade so zásadou zakotvenou v zákone o rodine, v zmysle ktorej majú deti právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

27. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

28. Pojem najlepší záujem dieťaťa, ktorý je použitý v čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa nie je v Dohovore definovaný všeobecnými kritériami ani vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam. Obsah tohto pojmu je možné interpretovať z obsahu jednotlivých článkov vnímaných vo vzájomných súvislostiach v kontexte celého dokumentu. Princíp ochrany záujmov maloletého je základom úpravy rodinnoprávných vzťahov, a teda východiskovým princípom aj pri výklade a aplikácii jednotlivých ustanovení zákona o rodine.

29. Zákon o rodine a ani iný právny predpis nemá ustanovenia, z ktorých by striktne vyplývali kritériá pre stanovenie spôsobu realizácie styku rodiča s dieťaťom. Spoločným znakom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých je, že v týchto konaniach ide predovšetkým o záujem maloletých detí v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Výsledkom týchto konaní by teda nemalo byť vyriešenie sporu medzi rodičmi mal. detí, ale zabezpečenie výsledku konania, ktorý zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletých detí.

30. Určenie spôsobu, akým sa bude realizovať styk mal. dieťaťa s rodičom, je vždy výsledkom posúdenia konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci. Vďaka tomu môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery „šité na mieru“ pre každý konkrétny prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t.j. najlepší záujem mal. dieťaťa a zachovanie práva rodičov na ich vzťah k mal. dieťaťu. Stretávanie sa rodiča s dieťaťom je právom rodiča, a nie povinnosťou, ktorému korešponduje povinnosť druhého rodiča dieťa na styk riadne pripraviť.

31. Súd poukazuje na to, že napriek zvereniu mal. detí na čas po rozvoде do osobnej starostlivosti matke, otec má zachované všetky rodičovské práva a povinnosti k mal. deťom s výnimkou sústavnej osobnej starostlivosti o mal. deti. Naďalej jej však v súlade s § 28 ods. 2 zákona o rodine pri ich výkone povinný chrániť záujmy mal. detí. Priestor na realizáciu rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na mal. deti má otec práve v čase, počas ktorého je jeho styk s deťmi upravený. Vzájomná radosť rodiča a dieťaťa z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života. Je chránená čl. 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z tohto článku vyplýva tiež pozitívny záväzok štátu, chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnovovaniu rodinnoprávnych väzieb.

32. V prejednávanej veci mal súd preukázané jednak vylúčením rodičov, ako i mal. detí, že v súčasnosti je vzťah mal. detí k otcovi vážne narušený, z ktorého dôvodu nie je v záujme mal. detí upraviť styk otca s nimi tak, ako to otec požaduje. Jeho návrh na úpravu styku s deťmi na čas po rozvoде je podľa názoru predčasný.

33. Podľa § 38 ods. 1 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

Podľa § 38 ods. 2 CMP názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

34. V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia, súd zisťoval názor oboch mal. detí ich osobným vylúčením sudkyňou len za prítomnosti kolízneho opatrovníka k otázke ich vzťahu k otcovi, resp. úpravy styku s otcom. Mal. N. uviedol, že síce vie, že otec by s nimi chcel byť častejšie ako doteraz, ale on sám to cíti opačne. Chcel by byť s otcom ešte menej, ako doteraz. Stačilo by mu, aby ho otec navštívil tak raz za mesiac. Necíti sa v prítomnosti otca dobre. Síce by otec mal za ním chodiť každý druhý týždeň, ale teraz skoro tri mesiace neprišiel (výsluch dieťaťa sa uskutočnil 28.07.2020). Zvykne sa stať, že otec príde aj iný deň, ako by mal, neohlásene. Príde pred dvere, pričom mu otvorí on so sestrou. Rozprávajú sa asi 20 minút. Pokiaľ otec navrhne, aby spolu niekam išli, on to odmieta. V minulosti to fungovalo tak, že chodili niekde s otcom, napr. bowling, pizzéria, kde bola prítomná aj mamina. Bolo to vtedy v pohode, rodičia sa nehádali. K otcovi nemá žiaden vzťah. V čase, keď k nemu ešte chodil, mal pocit, že sa mu nevenuje, venuje sa skôr frajerke. Otec mu uvádzal, že je závislák (na PC), že bude tučný, bolo mu to nepríjemné. U otca bol naposledy asi pred 1,5 rokom. Pokiaľ sa o tom rozpráva s maminou, tak sa ho pýta, či fakt nechce ísť s otcom. Problém je v tom, že otec si myslí, že mamina styk zakazuje, čo nie je pravda. Stala sa situácia, keď otec prišiel, rozprávali sa spolu, avšak začal sa negatívne vyjadrovať na maminu. Mamina to počula, tak prišla k dverám, došlo k hádke medzi rodičmi. Jemu sa nepáčilo, čo otec hovoril na maminu až tak, že skoro otca fyzicky atakoval. Mamina mu v tom, zabránila s tým, že to nestojí za to. Myslel si, že aj otec sa ukludní, ale on ho naopak ešte „hecoval“ slovami „nech si udriem“. S otcom nezvykne ani telefonovať. Myslí si, že ani sestra k otcovi nemá vzťah. Bola u neho asi raz. Predtým mu otec zvykol asi raz za mesiac napísať. Toto otcovi nikdy nepovedal, nemal na to odvalu, pretože otec si aj tak myslí, že ich mamina ovplyvňuje. Myslel si, že otec by ešte viac útočil na maminu. Pri otcovi sa necíti príjemne, nie je pri ňom uvoľnený, je v napätí. Nemôže povedať, že by sa na otca hneval, pretože vie, akú má otec povahu. Mal. B. uviedla, že k otcovi nechce chodiť, ani s ním nikam ísť. Nevedela uviesť, čo jej vadí, ale necíti sa pri ňom dobre. Len raz bola u otca. Pokiaľ otec príde za nimi, zvykne im dať starkú k telefónu. S otcom sa rozprávajú len chvíľku

pri dverách. Keď bola mladšia, stretávali sa s otcom, ale bola tam prítomná aj mamina. Pokiaľ jej otec zavolá, nezdvihne mu, ani mu nezavolá späť. Ak má nejaký sviatok, alebo sú Vianoce, tak otec občas dá darček. Ani s nikým z rodiny otca sa nestretávajú. Otec ich chcel zobrať aj v lete na dlhšie k nemu, chcel s nimi ísť aj na dovolenku do Bulharska, ale nechceli ísť. Jeho priateľku vôbec nepozná. Aj teraz, keď otec zvykne prísť, zvykne na maminu nadávať, aj špatnými slovami. Zvykne sa pýtať ako sa im darí v škole, ako sa majú. Rodičia sa vôbec spolu nerozprávajú. Ak by mala chodiť k otcovi, asi by musel zmeniť povahu. Keď bola raz u neho, tak sa o ňu vôbec nezaujímal. Potom k nemu už nechcela ísť. Ak by sa jej venoval, možno by sa to zmenilo.

35. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

36. Uznesením zo dňa 30.09.2020 č. k. 10P/130/2019-114 súd ex offa (z úradnej moci, bez návrhu) začal konanie uloženie výchovného opatrenia.

37. S poukazom na vážne narušené vzťahy medzi rodičmi, ako i medzi mal. deťmi a otcom, súd výrokom V. rozsudku nariadil výchovné opatrenie vo forme odborného poradenstva. Je potrebné, aby za odbornej pomoci došlo ku konsolidácii vzťahov medzi rodičmi navzájom, teda aby ohľadne svojich mal. detí boli schopní bez negatívnych emócií, vecne a konštruktívne komunikovať a zároveň, aby došlo k opätovnému nadviazaniu vzťahov medzi mal. deťmi a otcom postupným a pozvoľným spoznávaním sa, najskôr v neutrálnych priestoroch a za prítomnosti odborne spôsobilej osoby, ktorá bude s rodičmi, aj s mal. deťmi pracovať s cieľom motivovať mal. deti k obnoveniu dôvery k otcovi a následnému obnoveniu väzieb typických pre dieťa a rodiča. I napriek snahe otca, mal. deti v súčasnosti k nemu neprechovávajú pozitívne city. Súd apeluje i na otca mal. detí, aby prehodnotil svoj postoj k matke detí, správal sa k nej s úctou, bez injektív, nakoľko v opačnom prípade nie je predpoklad nápravy narušených vzťahov mal. detí k nemu, keď k matke sú výrazne emocionálne pripútané a správanie sa otca voči nej následne prenášajú (i keď možno nevedome) ku svojmu vzťahu k otcovi. Obom rodičom súd pripomína, že v prvom rade sú oni zodpovední za to, akým spôsobom ich deti prežijú svoje detstvo, pričom ich správanie sa voči sebe, dáva príklad ich mal. deťom pre prípadné riešenie ich konfliktov v budúcnosti. Rodičia, i keď voči sebe v súčasnosti prechovávajú opozičné až nevráživé tendencie, by mali v prvom rade mať na pamäti najlepší záujem ich spoločných detí, ktoré súčasnú vypätú situáciu citlivo vnímajú a necítia sa v nej komfortne. Je potrebné, aby sa rodičia naučili byť v živote tolerantní, vedeli odpúšťať a dávať druhú šancu, keďže po zmene ich postoja je vysoko pravdepodobné, že dôjde i k zmene postoja mal. detí k otcovi, v pozitívnom smere. Práve na nápravu narušených vzťahov v rodine má byť zamerané výchovné opatrenie. Keďže rola otca je v živote detí nenahraditeľná, je potrebné hľadať spôsob, ako odstrániť staré krivdy a narušené vzťahy obnoviť. I napriek tomu, že došlo k zániku partnerského vzťahu rodičov, títo však rodičmi spoločných detí zostávajú naďalej, a preto všetky svoje ďalšie kroky týkajúce sa mal. detí majú smerovať v súlade s najlepším záujmom mal. N. a B., ktorí súčasnú vypätú situáciu pociťujú vysoko stresujúco.

38. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Právo podať odvolanie nemajú účastníci konania, ktorí sa tohto svojho procesného práva výslovne vzdali (manžel, kolízny opatrovník).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému úradu poverenému viesť matriku, že opätovne prijíma svoje predošlé priezvisko.